Usnesení Nejvyššího soudu ČSR ze dne 13.06.1988, sp. zn. 3 To 12/88, ECLI:CZ:NS:1988:3.TO.12.1988.1

Číslo: 54/1989

Právní věta: Konzultantem, který byl přibrán k posouzení zvláštních dílčích otázek (§ 10 odst. 2 zák. č. 36/1967 Sb.), může být osoba odborně způsobilá k posouzení těchto otázek důležitých pro podání znaleckého posudku, i když není zapsána do seznamu znalců. Proto skutečnost, že znalci psychiatři v přípravném řízení přibrali k posouzení takové otázky konzultanta - psychologa, třebaže není zapsán do seznamu znalců, není sama o sobě důvodem k postupu podle § 188 odst. 1 písm. f) tr. ř.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 13.06.1988

Spisová značka: 3 To 12/88

Číslo rozhodnutí: 54

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Znalci

Předpisy: 141/1961 Sb. § 188 odst. 1 písm. f 36/1967 Sb. § 10 odst. 2

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 54

Konzultantem, který byl přibrán k posouzení zvláštních dílčích otázek (§ 10 odst. 2 zák. č. 36/1967 Sb.), může být osoba odborně způsobilá k posouzení těchto otázek důležitých pro podání znaleckého posudku, i když není zapsána do seznamu znalců. Proto skutečnost, že znalci psychiatři v přípravném řízení přibrali k posouzení takové otázky konzultanta – psychologa, třebaže není zapsán do seznamu znalců, není sama o sobě důvodem k postupu podle § 188 odst. 1 písm. f) tr. ř.

(Usnesení Nejvyššího soudu ČSR z 13. 6. 1988 sp. zn. 3 To 12/88.)

K stížnosti krajského prokurátora v Plzni Nejvyšší soud ČSR zrušil usnesení krajského soudu v Plzni z 27. 4. 1988 sp. zn. 1 T 7/88 ve výroku, jímž byla podle § 188 odst. 1 písm. f) tr. ř. vrácena prokurátorovi k došetření. Krajskému soudu v Plzni bylo uloženo, aby o věci znovu jednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Napadeným usnesením vrátil krajský soud v Plzni po předběžném projednání obžaloby, podané na obviněného V. B. pro trestný čin obecného ohrožení podle § 179 odst. 1, 2 písm. c) tr. zák., věc

krajskému prokurátorovi v Plzni k došetření. Zároveň rozhodl o vazbě obviněného tak, že z důvodů uvedených v § 67 písm. a), c) tr. ř. ho ponechal ve vazbě.

Podle obžaloby měl obviněný trestný čin spáchat tím, že dne 13. 1. 1988 v podvečerních hodinách v bytě č. 6 třípodlažního obytného domu Státního statku Křimice v ulici Průkopníků 421, v podnapilosti a po předchozí rozepři s bývalou manželkou H. B. jí a čtyřem nezletilým dětem vyhrožoval, že se nedožijí rána a v kuchyni zapnul u sporáku napojeného na 10 kg láhev propan-butanu tři hořáky, uvolnil i přívod u rezervní 10 kg plynové láhve, u kterého škrtl zápalkou, a tím způsobil výbuch s následným požárem, přičemž v této době bylo v domě 17 dospělých osob a 17 dětí; na domě vznikla výbuchem a následným požárem škoda ve výši 448 187,- Kčs, na majetku v osobním vlastnictví nájemníků škoda ve výši 122 579,- Kčs, H. K. a A. M. utrpěly psychický šok, u H. B. vlivem události nastal depresívní stav a při záchranné činnosti utrpěli I. H. a nezletilý M. K. těžkou újmu na zdraví.

Důvody k vrácení věci prokurátorovi k došetření shledal krajský soud v tom, že věc nebyla v přípravném řízení náležitě objasněna. Zejména nebyla objasněna výše škody způsobené výbuchem a požárem na obytném domě. Znalecký posudek z oboru ekonomika a stavebnictví, který byl k tomuto účelu vypracován, je nepřezkoumatelný.

Dále krajský soud vytýká, že v přípravném řízení nebyl obviněný podrobně vyslechnut k motivu svého jednání, k tomu jak se z kuchyně dostal nezletilý V. K., ani k tomu, jaké jsou jeho znalosti o propan-butanu a zda byl poučen o zacházení s ním. Také nebyla provedena konfrontace mezi obviněným a bývalou manželkou, ačkoli v jejich výpovědích jsou podstatné rozpory o tom, zda obviněný vyhrožoval i osobám přítomným v bytě, nebo zda chtěl jen spáchat sebevraždu. Ze spisu nelze zjistit ani to, zda obyvatelé domu byli poučeni o manipulaci s uvedeným plynem.

Další výhrady krajského soudu směřují proti znaleckému posudku z oboru zdravotnictví – odvětví psychiatrie, jehož správnost zpochybňuje to, že znalci neměli k dispozici žádnou zdravotní dokumentaci obviněného, a skutečnost, že pro špatný zdravotní stav obviněného v době vyšetřování nebylo provedeno jeho somatoneurologické vyšetření. Podle krajského soudu bude nutné, aby byl vypracován znalecký posudek z odvětví psychiatrie k řádnému objasnění rozumových schopností obviněného, které jsou již podle nyní učiněných zjištění na výrazně podprůměrné úrovni. Dosavadní objasnění těchto otázek psychologem-konzultantem, který není znalcem, je nedostatečné.

Proti tomuto usnesení podal v zákonné lhůtě krajský prokurátor v Plzni stížnost. Uvedl v ní mimo jiné, že nelze přisvědčit námitkám krajského soudu proti znaleckému posudku z odvětví psychiatrie, neboť i přes vytýkané překážky bylo vyšetření obviněného znalci dostačující k tomu, aby mohly být dány kvalifikované a vyčerpávající odpovědi na zadané otázky. V závěru stížnosti proto krajský prokurátor navrhl, aby napadené usnesení bylo zrušeno a věc vrácena krajskému soudu v Plzni k novému projednání a rozhodnutí.

Nejvyšší soud ČSR přezkoumal podle § 147 odst. 1, 2 tr. ř. správnost napadeného usnesení, jakož i řízení, které usnesení předcházelo, a shledal, že stížnost je důvodná.

K otázce vrácení věci prokurátorovi k došetření podle § 188 odst. 1 písm. f) tr. ř. vzhledem k vadám při znaleckém zkoumání duševního stavu obviněného, Nejvyšší soud ČSR uvedl:

Nedostatkem dosud provedeného dokazování není, že úroveň intelektových schopností obviněného byla zajišťována psychologem, kterého si jako konzultanta přibrali znalci psychiatři. Požadavek krajského soudu, aby tato skutečnost byla zjišťována prostřednictvím znalce z odvětví psychologie, nadbytečný. Ze znaleckého posudku vyplývá, že psycholog-konzultant provedl psychologické vyšetření obviněného v takovém rozsahu, aby mohl úroveň rozumových schopností obviněného náležitě posoudit. Jeho závěry pak s přihlédnutím k dosaženému vzdělání obviněného i zastávanému

povolání nevzbuzují pochybnosti a vzali je v potaz i znalci psychiatři ve svých závěrech o rozsahu schopnosti obviněného rozpoznat společenskou nebezpečnost svého jednání a schopnosti toto jednání ovládat. Z procesního hlediska pak není pochybení, jestliže přibraný konzultant není znalcem. Podle § 10 odst. 2 zák. č. 36/1967 Sb. o znalcích a tlumočnících, jestliže to vyžaduje povaha věci, je znalec oprávněn přibrat konzultanta k posuzování zvláštních dílčích otázek. Odpovědnost znalce není dotčena ani v oné části posudku, o níž bylo konzultováno. Z citovaného ustanovení nevyplývá, že konzultant musí být zároveň znalcem; rozhodující předpokladem pro jeho činnost je však jeho odborná způsobilost zadanou problematiku vyřešit, a tak tomu v daném případě bylo. Proto skutečnost, že znalci psychiatři přibrali k posouzení zvláštní dílčí otázky konzultanta-psychologa, který není zapsán do seznamu znalců, není sama o sobě důvodem k postupu podle § 188 odst. 1 písm. f) tr. ř.